

Retrofit – modernizácia stroja

Retrofit je pojem, pre ktorý ťažko nájdeme jednoduchý výraz v slovenčine, preto nám snád' jazykovedci prepáčia jeho používanie v odbornej oblasti. Výstižný výklad je v jednom zo slovníkov: retrofit – „substitute new or modernized parts or equipment for older ones“ (náhrada starších dielov a vybavenia novými alebo modernizovanými).

Mnohí spotrebitelia si veľakrát kladú otázku: „Oplatí sa mi ešte investovať do starej veci alebo si kúpiť novú?“ Niektorí si aj odpovedia: „Ale keď tie nové veci už nevydržia tolko, čo tie staré!“ Vždy sa dá nad týmito myšlienkami polemizovať, faktom však je, že prevýšením ponuky nad dopytom v minulom storočí prišiel tlak na znižovanie predajnej ceny a priamo s tým súvisiace znižovanie výrobných nákladov.

Vývojom softvérových nástrojov sa konštruktérom dostali do rúk nástroje na 3D modelovanie a výpočty. Znižovanie nákladov a technický vývoj spojili viacerí výrobcovia strojov v prospech kvality a úžitkovej hodnoty stroja, niektorí však len v prospech predajnej ceny – subtilnejšie konštrukcie strojov, nižšia kvalita odliatkov, lacné a menej spoľahlivé komponenty ap. Je teda viac ako v minulosti dôležité skúmať kvalitu a dimenzie jednotlivých častí stroja pred jeho kúpou. Obálka – vonkajší „krytovací“ dizajn je už u väčšiny výrobcov na veľmi dobrej úrovni.

Tak ako pri iných výrobkoch, ani pri priemyselných strojoch sa nedá všeobecne a paušálne vyhlásiť, či je lepšie nové alebo je lepšie modernizovať staré. Vyžaduje to plne individuálny prístup.

Zoštíhľovanie je populárne nielen v ženských časopisoch, ale aj vo vývoji základových častí strojov, kde sa vývoj uberať smerom k znižovaniu hmotnosti. Preto sú dnešné stroje výrazne ľahšie ako ich staršie generácie. Nie všetky druhy strojov si však „diétu“ môžu dovoliť, preto je napríklad viditeľná snaha výrobcov vysoko presných strojov vykupovať späť staré stroje hlavne pre ich stabilizovanú liatinu. Tak ako pre víno, aj pre liatinu je najlepšie prirodzené starnutie.

Vývoj v elektrike sa uberať smerom zvyšovania bezpečnosti zariadení a produktivity – prostredníctvom CNC systémov jednoduchšie ovládanie, rýchlejšie programovanie, softvérová podpora pre obsluhu, technológiu, údržbu, manažment.

Ako už bolo konštatované, k modernizácii stroja treba pristupovať individuálne. Po prvotnom zhodnotení vhodnosti zariadenia k modernizácii si treba odpovedať na viacero otázok súvisiacich s dôvodom, prečo chcem stroj zmeniť:

- Je stroj často poruchový?
- Je stroj pomalý?
- Znížila sa presnosť vyrábaných súčiastok?
- Nedokáže stroj obrábať zložitejšie súčiastky?
- Má stroj malú pamäť na technologické programy?

- Je stroj nebezpečný pre obsluhu?
- Je stroj nebezpečný sám pre seba (kolízie rôznych častí stroja)?
- Nepáči sa mi farba stroja? A pod.

Na základe analýzy týchto odpovedí a fyzického stavu stroja možno navrhnúť rôzne stupne a spôsoby modernizácie.

Výhody modernizácie oproti novej investícii:

- pri projektovaní a prestavbe sa zohľadňujú špeciálne želania zákazníka,
- nižšie finančné náklady – cca 40 – 60 % oproti porovnateľnému novému obstaraniu,
- existujúce nástroje možno opätovne použiť.

Slogan jednej automobilky hlásal, že „najlepšie rozhodnutia sú tie, z ktorých máte radosť“, a ja dopĺňam, že táto radosť nesmie vyprchať s odstupom času. Preto pred akýmkoľvek investičným rozhodnutím je priam nevyhnutné zhromaždiť si a zhodnotiť všetky dostupné možnosti.

NCtech s.r.o.

Mgr. Kamil Cagala
Tel.: 032/74 34 000
Mobil: 0911 495 876
e-mail: nctech@nctech.sk
http://www.nctech.sk

62